

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรวมด้วยกระบวนการตอบสนองต่อการ
ช่วยเหลือด้านความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา
FACTORS RELATED TO INCLUSIVE EDUCATION ARRANGEMENTS
RESPONSE TO INTERVENTION READING SKILL OF PRIMARY SCHOOL

¹วรรณอาภา จารุประพาฬ, ²ประพิมพีใจ เปี่ยมคุ้ม ³ประพิมพงศ์ วัฒนะรัตน์
และ ⁴ศิริธัญย์ ชัยธรรณาวัดน์

¹Wannaapa Jarupraphanl, ²Prapimjai PiemKum, ³Prapimpong Wattanarat and
⁴Sirasthan Chaithornthanawat

มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช, ประเทศไทย
Navamindrathiraj University, Thailand

¹wannaapa.h@gmail.com

Received: September 24, 2023; **Revised:** November 28, 2023; **Accepted:** December 31, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรวมโดยใช้โปรแกรมช่วยเหลือด้านการอ่านด้วยกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์คือ 1) ศึกษาปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียนรวมด้วยกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือด้านความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา 2) ศึกษาปัจจัยที่เป็นอุปสรรคการจัดการเรียนรวมด้วยกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือด้านความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา 3) ศึกษาแนวทางการแก้ไขข้อจำกัดในการจัดการเรียนรวมด้วยกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือด้านความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา

¹อาจารย์, วิทยาลัยพัฒนาชุมชนเมือง มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช

²อาจารย์, วิทยาลัยพัฒนาชุมชนเมือง มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช

³ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิทยาลัยพัฒนาชุมชนเมือง มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช

⁴อาจารย์, วิทยาลัยพัฒนาชุมชนเมือง มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช

การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า 1) ปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียนรวมด้วยกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือด้านความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา ได้แก่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อม และในภาพรวมสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก 2) ปัจจัยอุปสรรคการจัดการเรียนรวมด้วยกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือด้านความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา กับผู้ที่เกี่ยวข้อง ระดับของตำแหน่ง ระดับการศึกษา และความรู้พื้นฐานทางการศึกษาพิเศษ ได้แก่ ด้านนักเรียน ด้านวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพ และด้านเทคนิคที่นำมาใช้ในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน 3) แนวทางการแก้ไขข้อจำกัดการจัดการเรียนรวมด้วยกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือด้านความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา ได้แก่ ด้านนักเรียน ควรส่งเสริมนักเรียนทั่วไปให้มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยต้องเตรียมความพร้อมทั้งทางด้านอารมณ์ สังคม แก่เด็กทั้งสองกลุ่ม และเสริมทักษะทางวิชาการตามศักยภาพ ของผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ มีการประเมินตามสภาพจริง ด้านการเรียนการสอน จัดกิจกรรมการเรียน การสอนให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มได้ทำกิจกรรมร่วมกันให้มากที่สุดโดยใช้เทคนิค วิธีการ และสื่อการสอนที่หลากหลาย

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรวม, กระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ, ความสามารถด้านการอ่าน

Abstract

This research is to study the problems and guidelines for Factors related to inclusive education arrangements response to intervention reading skill of primary school The research objectives 1) To study the factors supporting Inclusive education arrangements response to intervention reading Skill of primary School 2) Study the factors that are obstacles to inclusive education arrangements response to intervention reading skill of primary school 3) Study ways to solve limitations in inclusive education arrangements response to intervention reading skill of primary school The research results found that 1) Factors supporting the management of inclusive education arrangements response to intervention reading skill of primary school, including teaching and learning activities Environmental aspect and overall, the problem is at a high level 2) Factors hindering inclusive education arrangements response to intervention reading skill of primary school with those involved Level of position Education level and basic knowledge in special education, including student aspects, effective teaching methods and technical techniques used to develop reading ability 3) Guidelines for solving the limitations of inclusive education arrangements response to intervention reading skill of

primary school . Including the student side General students should be encouraged to participate in helping students with special needs by preparing both groups of children emotionally and socially and enhance academic skills according to potential of students with special needs There is an evaluation according to actual conditions Teaching and learning Organize learning activities Teaching students in both groups to do activities together as much as possible using a variety of techniques, methods, and teaching media.

Keywords: Inclusive Education, Response to Intervention, Reading Skill

บทนำ

องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ(2006) ได้ให้คำนิยามการเรียนรู้รวมไว้ว่า เป็นกระบวนการที่ตอบสนองความต้องการจำเป็นที่หลากหลายของผู้เรียนโดยการเพิ่มพูนการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ วัฒนธรรม และชุมชน ลดการแบ่งแยกทางการศึกษา การศึกษาแบบเรียนรวมเป็นแนวคิดที่ผสมผสานระหว่างบุคคลให้ความสำคัญกับเด็กในฐานะเป็นสมาชิกคนหนึ่งของโรงเรียน สังคม และชุมชน (กิ่งเพชร ส่งเสริม และผดุง อารยะวิญญู, 2553) แนวคิดในการจัดการเรียนรวม (Inclusive Education) ได้เริ่มปรากฏในช่วงสามทศวรรษที่ผ่านมาจากการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของสังคมโลกทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม รวมถึงหลักสิทธิมนุษยชน และสิทธิเด็กที่ว่าการศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของเด็กทุกคน มีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกันและให้ความสนใจ กลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาที่ต้องตกหล่นจากระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน เด็กที่มีความต้องการพิเศษถือเป็นกลุ่มหนึ่งที่จะต้องดำเนินการจัดการศึกษาจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน การเรียนรวมคือ รูปแบบของการศึกษาทั่วไปที่ทุกคนควรจะได้รับอย่างเท่าเทียมกัน และสำหรับเด็กพิเศษหรือเด็กที่เป็นโรคบกพร่องทางการเรียนรู้ การศึกษาในรูปแบบรวมไม่ควรเป็นเพียงทางเลือกสำหรับพวกเขา เมื่อความผิดปกติทางร่างกาย และสมองของพวกเขาเป็นสิ่งที่ไม่เหมือนจะพรางโอกาสหลายๆ อย่างจากพวกเขาไป เนื่องจากความสามารถทางการอ่าน เขียน และการคำนวณนั้นเป็นอุปสรรคต่อกระบวนการเรียนรู้ ดังนั้นการได้เข้าถึงโอกาสในการเรียนรวมจึงมีความสำคัญ โดยไม่เพียงแต่ในห้องเรียน แต่รวมถึงชุมชน และผู้คนในสังคมที่สามารถเป็นส่วนหนึ่งที่มีสามารถเข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนการเติบโตของเด็กๆ กลุ่มดังกล่าว ผ่านการออกแบบบทบาทหน้าที่ของตนเองในลักษณะที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และเติบโตของพวกเขามากขึ้น และร่วมกันเป็นตัวอย่างของสังคมที่ไม่ได้กีดกันพวกเขาออกจากการมีส่วนร่วมทั้งในรั้วโรงเรียน และเมื่อพวกเขาก้าวออกไปจากรั้วโรงเรียนในฐานะมนุษย์คนหนึ่งในสังคม “การอ่าน” ถือได้ว่าเป็นทักษะ ที่สำคัญต่อชีวิตของมนุษย์ เป็นเครื่องมือ ในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และพัฒนาตน กิจกรรมกว่า ร้อยละ 80-90 ในสถานศึกษาต้องอาศัยการอ่าน จึงจะทำให้ นักเรียนสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้เป็นอย่างดี (สุกัญญา นองมณี ,2549) เด็กที่อยู่ในวัยเรียนหากมีความสามารถในการอ่าน

ที่ดีมักจะประสบความสำเร็จในการเรียนรู้วิชาอื่นๆ ด้วย (ผดุง อารยะวิญญู, 2542) “การอ่าน” เป็นเครื่องบ่งชี้ความสามารถในการเรียนรู้ และดำรงชีวิตในสังคม ดังที่ ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542) กล่าวว่า ผู้ที่ไม่สามารถ อ่านได้เรียกว่า “ผู้ไม่รู้หนังสือ (Illiterate, Unlettered) การอ่าน ได้จึงเป็นทักษะขั้นพื้นฐานที่สำคัญจำเป็นในการ ทำงานและการอยู่ร่วมกัน ในสังคม เป็นสิ่งพัฒนาศักยภาพ ของบุคคลการก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ของประชาคมโลก จึงปรากฏทักษะการเรียนรู้ที่ ประกอบด้วย การอ่านออก (Reading) เขียนได้ (Writing) คิดคำนวณได้ (Arithmetics) (วิจารณ์ พานิช, 2555)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 49 ได้บัญญัติถึงสิทธิของบุคคลในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย โดยรวมถึงผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบากต้องได้รับการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่นด้วย การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพหรือเอกชน การศึกษาทางเลือกของประชาชน การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ, 2554) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 10 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกัน ในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี โดยการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความต้องการพิเศษ ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรา 37 ที่กล่าวไว้ว่าการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษา โดยคำนึงถึงระดับของการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวนสถานศึกษา จำนวนประชากร วัฒนธรรม และความเหมาะสมด้านอื่นด้วยโดยรัฐส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารและการจัดการของเขตพื้นที่การศึกษา ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพ (ฝ่ายวิชาการ สำนักพิมพ์เดอะบุคส์, 2556) เช่นเดียวกับพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 มาตรา 7 ได้กล่าวไว้ว่า ให้สถานศึกษาของรัฐและเอกชนที่จัดการเรียนร่วม สถานศึกษาเอกชนการกุศลที่จัดการการศึกษาสำหรับคนพิการโดยเฉพาะ และศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการที่ได้รับการรับรองมาตรฐานได้รับเงินอุดหนุนและความช่วยเหลือเป็นพิเศษจากรัฐ และมาตรา 8 ให้สถานศึกษาในทุกสังกัดและศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการอาจจัดการศึกษาสำหรับคนพิการทั้งในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย ในรูปแบบที่หลากหลายทั้งการเรียนร่วม การจัดการศึกษาเฉพาะความพิการ รวมถึงการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพ การพัฒนาศักยภาพในการดำรงชีวิตอิสระการพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็น การฝึกอาชีพหรือการบริการอื่นใด(กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ, 2551: 4)

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 ทำให้โรงเรียนทุกแห่งต้องเตรียมความพร้อมในการรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษประเภทต่างๆ เข้ามาเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติ โดยโรงเรียนสามารถที่จะเลือกรูปแบบการเรียนร่วมที่เหมาะสมกับ

บริบทของโรงเรียน ซึ่งรูปแบบการเรียนรู้ร่วม ประกอบด้วย การเรียนรู้ร่วมบางเวลา (Integration) เป็นการจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนในโรงเรียนปกติโดยอาจจัดให้อยู่ในชั้นปกติในบางเวลาการเรียนรู้ร่วมเต็มเวลา (Mainstreaming) เป็นการจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้มีโอกาสได้เรียนชั้นเดียวกับเด็กปกติตลอดเวลาที่เด็กอยู่ในโรงเรียนเด็กปกติได้รับการจัดการกระบวนการเรียนรู้และบริการนอกห้องเรียนอย่างไรเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่ได้รับการเช่นเดียวกัน และการเรียนรู้รวม(Inclusion) หรือการจัดการศึกษาโดยรวม(Inclusive Education) เป็นแนวคิดในการจัดการศึกษาที่โรงเรียนจะต้องจัดการศึกษาให้กับเด็กทุกคนโดยไม่มีการแบ่งแยกว่าเด็กคนใดเป็นเด็กปกติหรือเป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

ประเทศสหรัฐอเมริกาได้ออกกฎหมาย No Child Left Behind ขึ้นในปี ค.ศ. 2001 ที่ควบคุมเรื่องการจัดการศึกษา อันส่งผลต่อการจัดการศึกษาพิเศษโดยเฉพาะสำหรับผู้เรียนที่มีความยากลำบากในการเรียนรู้ภายใต้แนวคิดที่จะให้ความช่วยเหลือผู้เรียนโดยวิธีการสอนที่มีคุณภาพ โดยมีการนำแนวคิดการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ (Response to Intervention: RTI) ซึ่งรูปแบบการจัดการแบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ คือ การป้องกันปัญหาทางวิชาการหรือพฤติกรรม โดยให้ความสนใจกับปัญหาในการเรียนของนักเรียนตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม โดยการช่วยเหลือทันทีที่พบปัญหา เพื่อป้องกันความล้มเหลวทางการเรียน นอกจากนี้รูปแบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือจะสามารถช่วยในการตัดสินใจว่านักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ เพื่อรับบริการทางการศึกษาพิเศษ รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับการตอบสนองต่อการช่วยเหลือสามารถนำมาประกอบการพิจารณาตัดสินความบกพร่องของผู้เรียนด้วย (Kritzer, 2011, p. 8) หลักการสำคัญในการใช้รูปแบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือแบ่งเป็น 3 ระยะ (Three Tier Model) ดังนี้

ระยะที่ 1 (Tier 1) เป็นการจัดการเรียนการสอนตามปกติสำหรับผู้เรียนทุกคนในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงสุดโดยใช้วิธีการหลากหลายที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยการออกแบบการเรียนการสอนที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียนที่อาจมีการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนในระยะที่ 1 นี้ผู้ที่รับผิดชอบจะเป็นครูการศึกษาปกติ

ระยะที่ 2 (Tier 2) เป็นหน้าที่ของครูการศึกษาปกติและครูการศึกษาพิเศษ ร่วมกันให้ความช่วยเหลือที่มีระดับความเข้มข้น โดยพิจารณาวิธีการสอนที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ และทำการประเมินผู้เรียนเป็นประจำเพื่อวัดความก้าวหน้าของผู้เรียนกับเกณฑ์ปกติ (ผดุงอารยะวิญญู, 2554, หน้า 14) ในกรณีที่ผู้เรียนยังไม่มีความก้าวหน้าจึงจะพิจารณาจัดการศึกษาที่มีระดับความเข้มข้นมากขึ้น

ระยะที่ 3 (Tier 3) ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนให้เหมาะสมมากขึ้น เช่น การพิจารณาให้เรียนเป็นรายบุคคล หากให้ความช่วยเหลือที่มีระดับความเข้มข้นขึ้นจนถึงระดับนี้แล้วผู้เรียนยังไม่ประสบความสำเร็จ ทีมสหวิชาชีพจึงพิจารณาทำการประเมินโดยใช้แบบประเมินมาตรฐานเพื่อประเมินความต้องการพิเศษต่อไป

อย่างไรก็ตามวิธีการสอนตามหลักของ RTI แล้ว ต้องเป็นการให้ความช่วยเหลือที่เป็นแบบมาตรฐาน (Standard Treatment Protocol Interventions: STP) คือ การให้ความช่วยเหลือที่ผ่านขั้นตอนการวิจัย (Scientific-Based Education Research) (Kovalski & Prasse, 2004,

pp. 159-161) และหากผู้เรียนไม่สามารถผ่านการจัดการศึกษาที่เข้มข้นตามลำดับแล้วจึงพิจารณาจัดผู้เรียนเข้ารับบริการทางการศึกษาพิเศษ รูปแบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือจึงเป็นการให้ความช่วยเหลือก่อนการวินิจฉัยความบกพร่อง ซึ่งเป็นรูปแบบการป้องกันและการช่วยเหลือที่มีกระบวนการให้ความช่วยเหลือในระยะปฐมภูมิสำหรับการจัดการเรียนการสอนในระยะที่ 1 สำหรับการทดสอบและให้ความช่วยเหลือในระยะที่ 2 (Tier 2) และ ระยะที่ 3 (Tier 3) เป็นการป้องกันในระยะทุติยภูมิ และตติยภูมิตามลำดับ RTI นำมาซึ่งกระบวนการในการสร้างความสำเร็จให้แก่เด็กเรียนทุกคน อีกทั้งโครงสร้างแนวคิดของ RTI ยังสอดคล้องกับนโยบายรัฐเกี่ยวกับการพัฒนานักเรียนทุกคนโดยปรับให้เข้ากับหลักสูตรปกติให้มากขึ้น หลักพื้นฐานในการช่วยเหลือของกระบวนการ RTI ยังสอดคล้องกับพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการศึกษาของนักเรียนในโรงเรียน (NCLB, 2001) นโยบาย Reading First ที่ให้ความสำคัญกับการอ่าน มีกฎหมาย No Child Left Behind Act (NCLB, 2001) และมีกระบวนการ RTI ที่สามารถช่วยเหลือด้านการเรียนการสอนแก่นักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่านได้ตั้งแต่ในระยะเริ่มต้น ซึ่งกระบวนการตรวจสอบด้านการอ่าน ตามโครงสร้างหลักของ Reading First นำมาใช้ประเมินกับนักเรียนในระดับชั้นอนุบาลและระดับประถมศึกษาได้ และสามารถช่วยให้ทางโรงเรียนได้ทราบว่านักเรียนคนไหนที่มีปัญหาเกี่ยวกับการอ่านมากที่สุด ซึ่งเมื่อค้นพบนักเรียนเหล่านี้แล้ว การปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนและหลักสูตรก็จะช่วยเพิ่มโอกาสของความสำเร็จให้กับนักเรียนมากขึ้น (Catts, 2006 & Campton, 2008) RTI เป็นการผสมผสานระหว่างหลากหลายแนวคิดซึ่งมีความสำคัญอย่างมากในการพัฒนาผู้เรียน และเพื่อเพิ่มความชัดเจนในการวินิจฉัยภาวะความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยกระบวนการ RTI เป็นการรวบรวมลักษณะที่สำคัญของการประเมิน วิธีการ ข้อจำกัดของการช่วยเหลือและรูปแบบการประเมิน สิ่งที่พบในวิธีประเมินแบบเดิม ๆ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้คือ การประเมินไม่สามารถสื่อถึงเนื้อหาที่นักเรียนต้องพบในชั้นเรียน และค่อนข้างจำกัดข้อคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และความสามารถของนักเรียน ในขณะที่ RTI สามารถช่วยในการประเมินได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งได้แก่ การตัดสินความสามารถของนักเรียน และเน้นการประเมินสิ่งที่นักเรียนจะต้องพบในชั้นเรียนด้วย ลักษณะนี้ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพให้การประเมิน

สมาคมภาวะบกพร่องทางการอ่านนานาชาติ (The International Dyslexia Association) ได้ให้คำจำกัดความภาวะบกพร่องทางการอ่านไว้ว่า ภาวะบกพร่องทางการอ่านเป็นปัญหาทางการเรียนรู้อย่างหนึ่งซึ่งมีความผิดปกติของระบบประสาทตั้งแต่กำเนิด ทำให้มีความยากลำบากในการอ่านได้อย่างถูกต้องและคล่องแคล่วและความสามารถในการสะกดคำและการถอดรหัสคำไม่ดี โดยความยากลำบากเหล่านี้เป็นผลมาจากความบกพร่องในการประมวลส่วนประกอบระบบเสียงของภาษา ซึ่งไม่สัมพันธ์กับความสามารถทางสติปัญญาอื่นๆ และการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ปัญหาที่เกิดขึ้นตามมาคือปัญหาในการอ่านเพื่อทำความเข้าใจและทำให้ประสบการณ์การอ่านลดลง ซึ่งสามารถขัดขวางพัฒนาการของความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์และความรู้พื้นฐานได้ (The International Dyslexia Association, 2008)

การอ่านมีความสำคัญและถือเป็นทักษะที่จำเป็นซึ่งนำไปสู่ความสำเร็จในด้านการเรียนและการดำรงชีวิตการที่นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน ปัจจัยสำคัญ คือ การสอนที่มี

ประสิทธิภาพ โดยครูที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นก่อนการสอนเรื่องใหม่ทุกครั้งครูผู้สอนที่ทำการสอน
อย่างมีประสิทธิภาพนั้นย่อมส่งผลต่อการเรียนของเด็กในชั้นเรียนด้วยวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียนรวมด้วยกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ
ด้านความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา
2. ศึกษาปัจจัยที่เป็นอุปสรรคการจัดการเรียนรวมด้วยกระบวนการตอบสนองต่อการ
ช่วยเหลือด้านความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา
3. ศึกษาแนวทางการแก้ไขข้อจำกัดในการจัดการเรียนรวมด้วยกระบวนการตอบสนองต่อ
การช่วยเหลือด้านความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบของการวิจัยในครั้งนี้ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยมีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา และครูผู้สอนระดับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้งสิ้นจำนวน 237 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ แบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็น
แบบสอบถาม ข้อมูลทั่วไปเป็นแบบตรวจสอบรายการ(Checklist) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม
ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการเรียนรวมด้วยกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ
ด้านความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบ
รายการโดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

2.2 แนวคำถามสำหรับการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับแนวทางในการจัดการเรียนรวมด้วย
กระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือด้านความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนระดับ
ประถมศึกษา

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ ค่าร้อยละ (Percentage) การ
หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และจากการสนทนากลุ่ม (Focus group)
นำมาสรุปโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรวมด้วยกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือด้านความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาพบว่า

1. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรวมด้วยกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือด้านความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย ปัจจัยด้านกิจกรรมการเรียนการสอน การปรับหลักสูตร เพื่อให้ให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถเข้าถึงบทเรียน และทำความเข้าใจบทเรียนได้มากขึ้น โดยการปรับ เนื้อหา วิธีการสอน หรือการนำเทคโนโลยีมาอำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ปัจจัยเชิงระบบ การเตรียมบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมกับการจัดการศึกษาพิเศษ เริ่มตั้งแต่ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทุกคน ต้องได้รับการเรียนการสอนทางทฤษฎีและทางปฏิบัติ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่เรียนรวม ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมส่งเสริมให้ทุกโรงเรียนจัดเตรียมสถานที่สำหรับ การจัดการศึกษาพิเศษ ห้องเรียน ห้องเสริมวิชาการ ศูนย์บริการนักศึกษาพิการภายในสถานศึกษา ปัจจัยด้านสหวิชาชีพ ส่งเสริมให้โรงเรียนมีทีมสหวิชาชีพ เช่น จิตแพทย์ นักจิตวิทยา นักกิจกรรมบำบัด นักแก้ไขการพูด เข้ามาร่วม พัฒนานักเรียนในโรงเรียนกับครูการศึกษาพิเศษ และสร้างระบบการเชื่อมระหว่างโรงเรียน หน่วยงานให้เป็นแนว ปฏิบัติที่ชัดเจน

2. ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคการจัดการเรียนรวมด้วยกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือด้านความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย ระดับของตำแหน่งระดับการศึกษา และความรู้พื้นฐานทางการศึกษาพิเศษ ได้แก่ ด้านนักเรียน ด้านวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพ และด้านเทคนิคที่นำมาใช้ในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน ด้านบุคลากรของสถานศึกษาตั้งแต่ระดับผู้บริหารจนถึงระดับผู้ปฏิบัติการที่ยังขาดความรู้เกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอนแบบเรียนรวม ด้านการวินิจฉัยเด็กพิการและเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษที่ยังไม่มีประสิทธิภาพ ด้านผู้ปกครองที่ขาดความพร้อมทั้งในด้านความรู้และความเข้าใจในการให้การสนับสนุนและให้ ความช่วยเหลือนักเรียน ด้านอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนรวม และการขาดช่วงเชื่อมต่อหรือเปลี่ยนผ่านทางการศึกษาในแต่ละช่วงชั้นของนักเรียนที่มีความต้องการ จำเป็นพิเศษที่มีประสิทธิภาพ ขาดการสร้างเครือข่าย สร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียน หน่วยงาน หรือสร้างระบบการเชื่อมต่อด้านการศึกษา และการให้ความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง ซึ่งการส่งเสริม นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้ประสบความสำเร็จต้องมีการเชื่อมต่อระหว่าง โรงเรียนประถม โรงเรียนมัธยม

3. แนวทางการแก้ไขข้อจำกัดในการจัดการเรียนรวมด้วยกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือด้านความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย ด้านผู้บริหาร และครู ควรจัดเตรียมความพร้อมในด้านความเข้าใจสำหรับนักเรียนทั่วไปและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาและผู้ปกครอง ให้มีความรู้เรื่องนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ด้านครูผู้สอนควรมีความรู้ มีความเข้าใจ มีจิตวิทยาและแนวทางในการจัดการศึกษารวมถึงเทคนิควิธีการสอน สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษและทำการศึกษาค้นคว้าเป็นรายบุคคล ด้านนักเรียน

ควรส่งเสริมนักเรียนทั่วไปให้มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยต้องเตรียมความพร้อมทั้งทางด้านอารมณ์ สังคม แก่เด็กทั้งสองกลุ่ม และเสริมทักษะทางวิชาการตามศักยภาพ ของผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ มีการประเมินตามสภาพจริง ด้านการเรียนการสอน จัดกิจกรรมการเรียน การสอนให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มได้ทำกิจกรรมร่วมกันให้มากที่สุดโดยใช้เทคนิควิธีการ และสื่อการสอนที่หลากหลาย ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง โรงเรียนต้องสร้างความสัมพันธ์และพบปะผู้ปกครอง เพื่อสร้างความเข้าใจ และให้ความรู้ถึงวิธีการพัฒนาบุตรหลาน ด้านสิ่งแวดล้อม โรงเรียนควรพัฒนาสภาพแวดล้อมภายใน ในโรงเรียนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษ

อภิปรายผล

การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรวมด้วยกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือด้านความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัยในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรวมด้วยกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือด้านความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรวมด้วยกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือด้านการอ่านมี 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ปัจจัยเชิงระบบ ปัจจัยด้านสวิชาชีพ สอดคล้องกับแนวคิดของ เบญจา ชลธานนท์ (2546 : 2) ที่กล่าวว่าปัจจุบันแม้ว่าโรงเรียนจะดำเนินงานให้สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 และดำเนินการตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการแล้วก็ตาม แต่ก็ยังพบปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นคือโรงเรียนทั่วไปยังขาดความรู้ และทักษะในการบริหารจัดการเรียนรวมสำหรับ นักเรียนที่มีความบกพร่อง ในด้านต่างๆ เช่น นโยบายการจัดการเรียนรวม บุคลากร หลักสูตร กระบวนการเรียน การสอน และงบประมาณ ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวมีประสิทธิภาพสูงสุดจึงได้จัดทำ “โครงสร้างชี้ท” เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษานำไปบูรณาการในการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล เพื่อใช้วัดผล ประเมินผล และ ขอรับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ และบริการอื่นใดทางการศึกษา และใช้เป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาให้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรวม(ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครราชสีมา: 2553:10)

2. ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคการจัดการเรียนรวมด้วยกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือด้านความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา จากผลการวิจัยพบว่า หากไม่ให้ความสำคัญกับวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพ และเทคนิคที่นำมาใช้ในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านนั้นการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านก็ยากที่จะประสบความสำเร็จ วิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพช่วยให้เด็กเรียนรู้ได้ดีขึ้นหลังจากเข้าร่วมโปรแกรมช่วยเหลือด้านการอ่านด้วยกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ (RTI) และครูปรับวิธีการสอนของตนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นครูรายงานว่าเด็กเรียนรู้ได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยจำนวนมากที่พบว่า เมื่อครูใช้วิธีการ

สอนที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน ผู้เรียนจะสามารถจดจำและเข้าใจเรื่องที่เรียนได้ดีขึ้น นอกจากจะช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้นแล้ว การปรับวิธีการสอนยังช่วยลดปัญหาพฤติกรรมในห้องเรียนด้วยเพราะนักเรียนมักแสดงพฤติกรรมที่เป็นปัญหาเมื่อต้องการหลีกเลี่ยงจากกิจกรรมที่ตนไม่ชอบหรือไม่อยากทำหรือการเรียนรู้เนื้อหาที่ตนไม่เข้าใจ (Cox, 2016; Marchand-Martella et al. 2004: 10; Mastropieri & Scruggs, 2014: 161-162; Shores, 2009: 54-58)

3. แนวทางการแก้ไขข้อจำกัดในการจัดการเรียนรวมด้วยกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือด้านความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา จากผลการวิจัยพบว่า การมีครูผู้สอนควรมีความรู้ มีความเข้าใจ มีจิตวิทยาและแนวทางในการจัดการศึกษารวมถึงเทคนิควิธีการสอน สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษและทำการศึกษาคือเป็นรายบุคคล ด้านนักเรียนควรส่งเสริมนักเรียนทั่วไปให้มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยต้องเตรียมความพร้อมทั้งทางด้านอารมณ์ สังคม แก่เด็กทั้งสองกลุ่ม และเสริมทักษะทางวิชาการตามศักยภาพ ของผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ มีการประเมินตามสภาพจริง สอดคล้องกับแนวคิดของ Anastasiou, Kauffman & Di Nuovo (2015)พบว่า การทำงานส่วนใหญ่ยังคงปฏิบัติแบบแยกส่วนระหว่างการศึกษาพิเศษและการศึกษาปกติ ส่งผลให้การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมยังไม่ประสบความสำเร็จตามที่ควร เพื่อลดความซับซ้อนของการนำการศึกษาแบบรวม มาใช้ในโรงเรียนอย่างสมบูรณ์ อาจต้องสร้างค่านิยมและการพัฒนาเชิงบูรณาการ (Arduin, 2015; KreitzSandberg, 2015) มิฉะนั้นการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอาจเป็นเพียงการฝากนักเรียนเข้าไป อยู่ในโรงเรียน โดยไม่ได้รับการพัฒนา

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การศึกษาวิจัยปัจจุบันนี้เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรวมด้วยกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือด้านความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา สรุปได้ว่า ปัจจัยที่สนับสนุนที่สำคัญในการจัดการเรียนรวมด้วยกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือด้านความสามารถด้านการอ่าน ประกอบด้วย 1)ปัจจัยด้านกิจกรรมการเรียนการสอน 2)ปัจจัยเชิงระบบ 3)ปัจจัยด้านสหวิชาชีพ ในขณะที่ปัจจัยอุปสรรค พบว่า มีปัจจัยเรื่องหากไม่ให้ความสำคัญกับวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพ และเทคนิคที่นำมาใช้ในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านนั้น การช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านก็ยากที่จะประสบความสำเร็จ วิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพช่วยให้เด็กเรียนรู้ได้ดีขึ้นหลังจากเข้าร่วมโปรแกรมช่วยเหลือด้านการอ่านด้วยกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ (RTI) และครูปรับวิธีการสอนของตนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นครูรายงานว่าการเรียนรู้อย่างดีขึ้น ดังนั้นในการวิจัยในครั้งต่อไป ควรใช้วิธีการศึกษาวิจัยด้วยวิธีการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) เพื่ออธิบายถึงขั้นตอนการสอนที่มีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาทักษะด้านการอ่านของเด็กนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา และควรทำการศึกษาค้นคว้าช่วยเหลือด้านการพัฒนาการอ่านด้วยกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือให้ครอบคลุมตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - ประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อให้มีความถูกต้องและความน่าเชื่อถือเพิ่มมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กุลยา ก่อสุวรรณ. (2555). การบริหารจัดการการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยที่มีความต้องการพิเศษ ในประมวลสาระชุดวิชาการบริหารจัดการสถานศึกษาปฐมวัย หน่วยที่ 6 หน้า 6-2 ถึง 6-71. นนทบุรี : สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2551). การศึกษาสำหรับผู้ปกครองเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: เบรน-เบส บัค.
- คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ, สำนักงาน. (2550). แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2550-2554. กรุงเทพฯ: ศรีเมืองการพิมพ์.
- คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนเด็กและเยาวชนแห่งชาติ,สำนักงาน. (2561). แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ.2560-2564 (ร่าง). กรุงเทพฯ:
- พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2560).หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สุจิตพร สิ้น. (2550). การพัฒนาแบบการให้บริการในระยะเชื่อมต่อบุคคลสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษจากระบบการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเข้าสู่ระบบการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุเมธ งามนก. (2550). การสร้างทีมงาน. วารสารศึกษาศาสตร์, 19 (1), ตุลาคม 2550-มกราคม 2551, หน้า 31-34.
- สุวิมล อุดมพิริยะศักย์. (2553).เอกสารประกอบการสอนวิชา สัมมนาการศึกษาแบบเรียนรวม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ทศนา แคมมณี. (2550). ศาสตร์การสอน. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2544). เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: แวนแก้ว.
- _____. (2542). คู่มือช่วยเหลือเด็กบกพร่องด้านการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2546). วิธีสอนเด็กเรียนยาก. กรุงเทพฯ: แวนแก้ว.
- มลิวัลย์ ธรรมแสง. (2552). เอกสารประกอบการบรรยายวิชาการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ.บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ระวีวรรณ คำสม. (2542). ผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมโดยใช้กลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนที่มีต่อการปฏิบัติตนกับเพื่อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม. บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิชาการ, กรม. (2544). การบูรณาการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา กรมการศาสนา.
- Allen, K.E., & Schwartz, I.S. (2001). The Exceptional Child: Inclusion in Early Childhood Education.5th ed. Albany. NY: Delmar.

- American Academy of Pediatrics: Council on Children with Disabilities. (2006). Identifying Infants and Young Children with Developmental Disorders in the Medical Home: an Algorithm for Developmental Surveillance and Screening. *Pediatrics*, 118 (1), July 2006, pp. 405-420.
- Biwako Millennium Framework for Action: Towards an Inclusive, Barrier-free and Rights-based Society for Persons with Disabilities in Asia and the Pacific. (2003). [Online]. Available: <http://www8.cao.go.jp/shougai/english/biwako/contents.html> [2010, June 10].
- California Department of Education. (2000). Handbook on Assessment and Evaluation in Early Childhood Special Education Programs. Sacramento: California Department of Education.
- . (2001). Handbook on Developing and Implementing Programs and Services. Sacramento: California Department of Education.
- .(2005). Handbook on Transition from Early Childhood Special Education Programs. Sacramento: California Department of Education.
- Campton, D.L.(2008). RTI: A Practitioner ‘s Guide to Implementing Response to Intervention., Thousand Oaks, CA: Corwin.